

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY, I LITERACKI POSWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja Nr 38, telefon Nr 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja Nr 38.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8-9 wieczorem.

Skarb.

Wskaże wam skarb nad skarby...
Zadne go farby
nie namalują najlepszych mistrzy...
Ba! nawet rymów poczet, najczystszy
nie zdola tego opisać smaku.
jaki w Szustowa macie koniakul..

Leczenie reumatyzmu.

Ktokolwiek mówi o reumatyzmie ma audytorjum zapewnione i to audytorjum, które będzie służyło z zainteresowaniem i uwagą, gdyż jest to temat, który nigdy i nigdzie nie tracił nic ze swej ogólnej i palącej aktualności; bo czy znajdzie się wśród nas jeden choćby osobnik, który bez względu na płeć, wiek nawet i tryb życia, ani razu w życiu swym nie przeżył napadu reumatyzmu, w słabszym lub silniejszym stopniu? Gdy zaś pod nazwą tę podciągamy, jak tego wymaga etologia, wszystkie liczne i różnorodne objawy reumatycznej skazy moczowej, jako to: podagrę, piasek, kamice żółciowa, przewlekłą migrenę, wszelkie wogóle bóle, zwapanienia tętnic, liczne choroby skóry, oczu i t. d., natenczas należałoby przyznać, że kwestja ta dotyczy trzech czwartych rodzaju ludzkiego.

Fakt ten będzie dla mnie usprawiedliwieniem, iż powrócę raz jeszcze do tematu, który nie zdaje mi się, aby się rychło dał wyczerpać; powracam zaś doń celem przypomniań reumatyzmu, co terapia ma na ich usługi nowy środek leczniczy, który przeszedł wszystko, co dotychczas było znane lub próbowane, a nawet i to, o czem kiedykolwiek marzyć można było. Środkiem tym, który jest obecnie już tak rozpowszechniony, jak antipiryna lub jodek potasu, jest URODONAL CHATELAINA.

URODONAL został nie tylko przedłożony przez profesorów fakultetu w Akademii Medycznej, (d. 10 listopada 1908 r.) i w Akademii nauk (14 grudnia 1908 r.) w Paryżu, ale świecił też tryumfy w praktyce codziennej, zyskując sobie niebawem, obok błogostawieństw chorych, uzasadnione pochwały lekarzy.

Gdyby mi wypadło przytoczyć na tem miejscu wszystkie zaświadczenia licznych lekarzy praktyków, którzy, wypróbowaвши URODONAL CHATELAINA uważali za obowiązek złożyć mu swój hołd, wówczas musiałbym obrócić na to połowę niniejszego numeru; zadowule się tedy streszczeniem tylko ostatniego z tych dokumentów, który ukazał się dopiero co w „Journal des Praticiens” i podpisany jest przez znanego internistę.

„W ciągu ostatnich miesięcy—pisze autor—miałem sposobność wypróbować nowy środek leczniczy URODONAL CHATELAINA: a ze skutkiem rzeczywiście godnym uwagi; nigdyśmy się nie uciekali do niego napróżno i zawsze osiągnęliśmy uzdrowienie naszych chorych. Artretycy, którzy za poradą naszą w ciągu dziesięciu dni każdego miesiąca zużywali po 3-4 łyżeczki URODONALU CHATELAINA nie mieli więcej jedni napadów reumatyzmu, drudzy—kolek nerkowych, a jeszcze inni—migreny, co jest najlepszym wskaźnikiem tego, że takie periodyczne—drenowanie—może zabezpiecza chorych od nawrotów choroby. Jest to wynik nadzwyczajnie ciekawy i dający lekarzowi skuteczną broń do ręki.”

Następnie dla poparcia swych stwierdzeń, autor przytacza kilka spostrzeżeń osobistych, od których powtórzenia nie mogą się powstrzymać.
Pan R. dymisjonowany generał, w wieku lat 70, miałwał corocznie ataki podagra; ostatni bardzo silny, został dostojnie zdławiony przez znaczną dawkę URODONALU. Tej zimy generał R. nie miał zupełnie ataku i przypisuje miłą tę niespodziankę tej okoliczności, że zazywa regularnie co miesiąc URODONAL CHATELAINA.

Pani Angela B., lat 37, cierpiała od sześciu lat na sjątkę, która uparcie stawała czoło wszelkim zabiegom; URODONAL zwałczył uporczywą tę chorobę w ciągu 3-ch miesięcy i od pół roku zgorą pani B. nie miała bólów ani razu.
D., pomocnik fryzjerski, lat 29, dotknięty ostrym reumatyzmem, mający stawy zdrętwiałe i bolące, został zupełnie uleczoney w ciągu dni 19.

A jednak dobroczynne to działanie URODONALU nie ma w sobie nic cudownego zgoda pojmujemy je łatwo, skoro sobie uprzytomnimy.

1) że atretyzm we wszelkich swych przejawach łączy się z urykemią, to jest zatruciem organizmu kwasem moczowym, a to w tym sensie, że idzie on zawsze w parze z nadmiarem we krwi truciźny, która się kwasem moczowym zowie.

2) że URODONAL CHATELAINA, składający się z takich czynników, jak lizydyna, hinat piperazyny, utropina, jest jednocześnie najenergiczniejszym środkiem rozpuszczającym i zarazem usuwającym kwas moczowy i działa 37 razy silniej od litycyny.

Sprawozdanie to nie byłoby zupełnem, gdybym nie nadmieniał, że URODONAL CHATELAINA posiada i tę własność jeszcze, że jest zupełnie pozbawiony wszelkiego szkodliwego wpływu na serce, mózg, tętnice, nerki i żołądek.

Rozbiory moczu,—czytamy w „Journal des Praticiens”, któreśmy dawali robić kilkakrotnie, dowiodły nam, że URODONAL CHATELAINA wywołuje prawdziwy upust moczu, co jest bardzo ważnym faktem, nie wystarczy bowiem rozpuścić truciźne; należy ją też usunąć.

Uspakajający fakt ten został nam potwierdzony przez wszystkich lekarzy, którzy się środkiem tym zainteresowali i zajmowali (dr. Sole Lebovici, dr. Bourreille, dr. Jaubert, prof. Maturi i inni); wszyscy oni wskazują na zadziwiająco skuteczną URODONALU CHATELAINA, który jest rzeczywiście tem samem dla reumatyzmu czem chinina dla febrы. Z ich doświadczeń wynika, że kompletna kuracja URODONAL'em CHATELAINA (3 flakony), oczyszcza zupełnie z kwasu moczowego nawet najbardziej nim zatruty organizm i zabezpiecza od wszelkich nawrotów.

Nauka lekarska wzbogaciła się tedy, o środek pierwszorzędnej wartości, a działający wielce skutecznie, bez najmniejszego niebezpieczeństwa stale i niezawodnie, jak o tem świadczy sensacyjny komunikat, wygłoszony w Paryskiej Akademii medycznej. „O leczeniu urykemią za pomocą URODONALU CHATELAINA”.

Tem się też tłumaczy fakt, że jury wystawy Franko-Brytańskiej przyznało URODONALowi CHATELAINA medal złoty, wystawy zaś w Nancy i Quito, dwie wielkie nagrody, „grand prix”, że rządy zagraniczne zezwoliły na wóz tego cennego środka leczniczego do odnośnych krajów, i że francuskie ministerstwo marynarki zaakceptowało URODONAL CHATELAINA zgodnie z orzeczeniem Rady zdrowia publicznego, po wyczerpujących próbach w szpitalach morskich. A więc jeszcze jedna choroba zniknie niebawem z powierzchni ziemi.

P. S.
Zwykła dawka: 3 łyżki dziennie w potrzebach między posiłkami (w ciągu 10 dni w miesiącu). Zadnego niebezpieczeństwa, żadnego szkodliwego wpływu nawet przy dawkach bardzo dużych i często ponawianych.

URODONAL CHATELAINA znajduje się w sprzedaży we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Wystrzegać się bezwartościowych nasładownictw i żądać jedynie URODONALU CHATELAINA.

R. EMIEŚLNICY! zapisujcie się do częstochowskiej kooperatywy żelaznej.

Więcej światła!

Ostatniem słowem, jakie wyrzekł na łozu śmiertelnym geniusz literatury niemieckiej, Wolfgang Goethe, było życzenie: „Światła, więcej światła!” W słowach tych wielki ów człowiek wskazał kierunek, w jakim dążyć powinna nie tylko jego własna ojczyzna, Niemcy, ale świat cały.

I rzeczywiście w świecie całym widoczne jest dążenie do rozszerzenia zakresów wiedzy. W każdym narodzie potrzebni są ludzie uczeni, stanowiący jego ozdobę, ale siła danego narodu nie tyle zależy od liczby tych mężów uczonych, bo ci byli i są zawsze i wszędzie wyjątkami, ile raczej od tego, na jakim poziomie inteligencji znajduje się ogół społeczeństwa. Jak najwięcej ludzi wykształconych, jak najwięcej ludzi inteligentnych—oto na czem polega siła narodu.

Nie o szkolne idzie tu wykształcenie bo szkoła dzisiejsza nie idzie wcale równomiernie z rozwojem innych dziedzin cywilizacji. Służenie w swoim czasie pewien utalentowany ekonomista zauważył w odczycie publicznym, iż szkoła dzisiejsza jest anomalją, t. j. rzeczą nieodpowiadającą ani warunkom, ani otoczeniu swemu.

I tak jest istotnie. W pewnych sferach do dziś dnia uchodzi niejako za zasadę, że patent z ukończenia gimnazjum jest niejako „biletem wejścia do grona ludzi inteligentnych”, a „człowiek” zaczyna się dopiero od... doktora. Co za nonsens!

Ten, kto tak twierdzi, zapomina, że wychowanie i wykształcenie szkolne, stwierdzone obrzytmym szeregiem egzaminów, pozostawia jeszcze wielką lukę, którą zapełnić może jedynie tylko najwyższa szkoła wychowania, to jest życie. Ono kształci wolę, zapał, sumienność, uczucie obywatelskie, charakter, które to zalety powinny być głównym zadaniem wychowania.

Idealną szkołą byłaby taka, która łączyła praktykę z teorią z nauką. Daleko nam jeszcze do szkoły takiej!

Anglicy, przodujący ludzkości na wielu drogach cywilizacji; pierwsi także kroczą po ścieżkach nauczania szkolnego. Ścieżki to są dotychczas, drożyny, rozbiegające się w różne strony, o utworzeniu szerokiego i prostego gościńca niema tam jeszcze mowy. Zaufanie do szkoły przeciętnej, jakich pełno widzimy w państwach Europy, w Anglii w ostatnich kilkunastu latach znacznie zmalało. Synowie zamożnych rodziców od młodych lat pracują tam na swoje utrzymanie, nie dlatego, ażeby im to było potrzebne na razie, ale uważają, iż to jest najlepsza szkoła bo wskazuje, czego uczyć się mamy i jaka nauka będzie nam w życiu potrzebna.

W domu, albo w szkole elementarnej uczą chłopca czytać, pisać, rachować, obznajmiają go z głównym zarzem nauk przyrodniczych (zoologia, mineralogia i fizyka), dadzą mu początki geografii oraz innych ważniejszych umiejętności, do których bezwarunkowo należy higiena i ekonomia społeczna, a potem—idź chłopce, pracuj w kierunku, w jakim zdążyłeś zamilowanie. Chcesz być mechanikiem, idź do warsztatu ślusarskiego, tam poznasz, że fizyka jest tą umiejętnością, którą musisz studiować szczegółowo. Jeżeli zechcesz? ja studować i będziesz wytrwale pracował na obranem polu, napewno dojdiesz do wielkich rezultatów i staniesz się obywatelem inteligentnym, wykształconym, nie tylko książkowo, ale i życiowo, i pracować będziesz ku użytkowi społeczeństwa, którego jesteś członkiem.

Ta sama reguła obowiązuje, jak pisze p. M. Cz. w „Narodzie” we wszy-

kich działach pracy ludzkiej i do jednokowych wszędzie prowadzi rezultatów.

Wychoząc właśnie z tej samej zasady samopomocy w nauce, w Anglii i innych krajach powstają coraz liczniejsze instytucje, mające na celu kształcenie, a zrywające zupełnie z dotychczasową rutyną szkolną. Dziś już niemal wszystkie wielkie miasta Europy mają albo t. zw. uniwersyety popularne, t. j. wykłady systematyczne w każdej dziedzinie wiedzy, albo też „kursy ludowe” z mniej lub więcej obszernym programem nauki. Rezultaty otrzymywane, dzięki temu sposobowi nauczania, są nadszpejzowane.

A więc...

Uczmy się od obcych ludzi,
Jak żyć nam potrzeba.
Samo wtenczas w nas się zbudzi:
„Więcej światła trzeba!”

M. Cz.

ZYGMUNT KRASIŃSKI.

O, WIEM, ŻE POLSKA...

O, wiem, że Polska bój zwycięski
[toczy,
Lecz nie zginęła i nigdy nie zginie —
Lecz my czy ujrzym ją w chwały
[godzinie?
Nim słońce wejdzie, rosa wyzre
[toczy.

I będzie wielka i będzie wspaniała,
Lecz robak trumien wprzód może nas
[stoczyć;
Nie jedna w świecie tkwi rozbiacia
[skała —
Nim słońce wejdzie, rosa wyzre
[toczy.

Ach, płyną lata, ach, i płyną wieki,
Nim się myśl boża w ciało przeistoczy;
Zguba wciąż bliska, a tryumf daleki —
Nim słońce wejdzie, rosa wyzre
[toczy.

My tak kochali, a pili truciźnę
My tak żyć chcieli, a zyli w zamrocy!
Inni, ach, będą oglądać Ojczyznę —
Nim słońce wejdzie, rosa wyzre
[toczy.

Chelmszczyzna w Dumie.

Podczas drugiego czytania projektu chelmskiego w Dumie:

Parczewski, analizując zawartą w art. 1-ym zasadę projektu, dowodził, że wszystkie artykuły stanowią owoc aktu pogwałceń, a jednocześnie są absurdem zarówno logicznym, jak juretycznym. Terrytorjum projektowanej gubernji jest pomyslane najzupełniej fantastycznie. Różne części jego, które mają być połączone w jedną całość administracyjną, nie mają z sobą nic wspólnego i wcale nie ciągną do rzekomego punktu centralnego—do Chelmu. Wyodrębnienie tego kraju pociągnie za sobą tylko wydatki, które przydałyby się bardziej tysiącom mas głodnych.

Co się tyczy statystyki, na której oparto cały projekt, to mowca ponownie zwraca uwagę, że zbierano ją w sposób całkiem stronicowy. Parczewski oświadcza w dalszym ciągu, że obowiązek sumienia przed własnym narodem i lepszą częścią społeczeństwa rosyjskiego nakazuje posłom polskim brać udział w dyskusji szczegółowej nad projektem, którego istotnym motywem jest powrót na katolicyzm ludności, przemocą przypisaną do wyznania prawosławnego. Dziwna zaiste psychologia. W Ionie frakcji, uważającej się za jedną skarbnicę baśel nacjonalistycznych i zadań potężnego i silnego narodu rosyjskiego, ujawniło się niskie uczucie strachu przed Finlandczykami i Polakami. (Okłaski na lewicy).

Harusewicz uważa za zupełnie wykluczone widzieć w wyłączeniu Chelmu

Jedyny Pierwszorzędny w Częstochowie!

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY III Aleja Nr. 62.

Stanisława Trzcńskiego z Warszawy.

Nagrodzony złotymi medalami, zagranicą i w Warszawie, oraz najwyższą nagrodą w dziale fotografii zawodowych na wystawie w Częstochowie. Zakład przyjmuje wszelkie zamówienia, w zakresie postępu sztuki wchodzące. Ceny przystępne. Zakład otwarty od 10-ej rano do 6-ej po południu, w Niedziele i Święta od 12 do 5-ej.

szczyzny środek uniwersalny przeciwko polonizacji i powracaniu na katolicyzm. Mówca przestrzega przed lekceważeniem środków kulturalnych oraz zbyt wielkim zaufaniem do projektowanych środków administracyjnych i uważa za konieczność bowiem Chęłmszczyzny do Królestwa Polskiego nie przeszkadzała wcale rządowi w przeprowadzeniu wszystkich środków oddziaływania administracyjnego, wywołanych zadaniami „quasi” narodowymi. Polacy głosować będą przeciwko artykułowi I-mu, protestując przeciwko systemowi rządzenia, panującemu na spornym terytorium chęłmskiem.

Hr. Uwarow zaznacza, że granice nowej gubernji stwarzane są sztucznie. Rzekoma zasada etnograficzna, na którą powołuje się projekt, to w danym wypadku zasada samowoli policyjnej, przeprowadzała tu w drodze gwałtu przez policję, nie zaś przez pytanie opinii ludności.

Okólnik do biskupów

o uwięzieniu księży w klasztorach z wyroków sądowych.

Ministerjum spraw wewnętrznych, (Departament Spraw Duchownych) cykularzem z dnia 28 października st. st. za nr. 10,058 zawiadamia:

Minister spraw wewnętrznych, okólnikiem z dnia 4 listopada r. z. za nr. 10,157 prosi, aby W. E. dla odbywania kary przez księży skazanych na uwięzienie z wyroków sądowych wyznaczył miejsce, tak urządzone, aby zarówno wydalenie się uwięzionych, jak i obcowanie ich z postronnymi osobami było uniemożliwione.

Pomimo tego w jednej z dycecji znowu zdarzyło się, że księża skazani na czasowe uwięzienie pomieszczeni zostali w gmachu r.—k. seminarjum duchownego i nadto odbywający karę, nie byli izolowani od stosunków z osobami postronnymi.

Tego rodzaju postawienie sprawy nie odpowiada duchowi § 1029 Ust. Proc. Krym. i § 86 Post. o Kar., na zasadzie których wyrok odnosi się do księży, skazanych na czasowe uwięzienie są przesyłane władzy „do wykonania wyroku” podług swego rozporządzenia. Ta wskazówka prawna, zobowiązując władzę djecęjalną do wykonania wyroku,

nie daje jej bynajmniej prawa do zamiany uwięzienia na inny rodzaj kary, nie przepisanej przez prawo i osłabiającej kryminalną represję.

Wskutek powyższego najuprzejmiej proszę W. E. postarać się o to, ażeby na przyszłość księża powierzonej Mu dycecji, skazani przez sąd na czasowe uwięzienie odbywali je w miejscach zupełnie temu celowi odpowiadających.—Oczywiście, że za takie miejsca trudno nie przyznać klasztorów. Jeśli w tej lub innej dycecji nie było odpowiedniego klasztoru, to dla uwięzienia księża z wyroku sądowego, należałoby odnośnej władzy dycecyjnej zwierzchników, w którego obrębie władzy znajdują się klasztory.

Przy detencji odbywającego karę, koniecznie czuwać należy, ażeby rzeczywiście przedsięwziętymi były wszelkie środki prowadzące do tego, by urządzenie miejsc dla uwięzionych wykluczało możliwość wydalania się ich stamtąd i obcowania z innymi osobami, oprócz tych, które będą miały powierzony sobie nadzór nad uwięzionymi i żeby przełożeni klasztorów nie pozwalali na żadne ulgi w tym kierunku.

Oprócz tego, jako ponowienie okólnika z dnia 4 listopada roku zeszłego za nr. 10,157, proszę W. E. komunikować mi o wyznaczonym przez siebie miejscu na uwięzienie księży i o terminie od którego w każdym poszczególnym wypadku, dany duchowny zacznie odsiadywać karę, gubernatorowi tej gubernji, w której tenże duchowny urzęduje, jak również i tej gubernji, w której obrębie znajduje się klasztor, wyznaczony do odbywania kary.

KOLEDZY.

Sobota w wieczornej godzinie odznacza się większym niż zazwyczaj ruchem: widzimy powracających z fabryk, pracowni i warsztatów robotników obojętnej płci. Zwykle pochylone postacie: dnia tego jakby wyrosły, zamłone i obojętne spojrzenie ich przybrało jakiś żywszy wyraz, usta złożyły się do uśmiechu, snąc myśl jakąś powoduje tę zmianę (tak widoczny dla obserwatora) a wyobraźnia wybiega naprzód do domu, witając drogie istoty, które z utęsknieniem oczekują na męża, syna lub brata. Oto wolni przez tę parę godzin od ciężkiej wyrobniczej pracy chcą nacieszyć się widokiem swych ukochanych, którzy

liczą godziny, a później minuty ich dzieł.

Snąc też myśl o radości, jaką wywoła swem przybyciem, dodaje sił mrodemu mężczyźnie, podążającemu śród tłumy. Uśmiech rozświetla jego twarz wybladłą! Tam czeka go żona i syn... pocięcha i duma, a kiedyś „podpora” w starości do nich to spieszy, by oddać to, co zarobił zdołał przez tydzień cały, a czego oszczędzać należy! — dziś taka drożyna!..

A żona też jakaś mizerna, mówili doktorzy, że grożą jej suchoty, że leczyć i odżywiać dobrze potrzeba, bo inaczej zostawi i jego i dziecko sierotami!..

Na myśl tę blysk ponury zaświecił w stalowych oczach robotnika..

On ją kochał nie pozwoli wydrzeć jej sobie!.. co robiły bez niej na świecie?.. wszak ona wszystkim dla niego! Wyciągnął przed siebie obie pięście zdają się wrogą się do walki wyzywać, po chwili ręce opadły, głuchy jak wydobyl się z piersi, chód stał się powolnym, w ponurych myślach pograżony pozostał w tyle za innymi.

Wtem wyrwał go z zadumy wesoly rubaszny głos:

„He Bolek! myślałem żeś lunatyk, przysięgłbym, że nie widzisz mię choć przechodzisz tuż obok. Co ci się stało? i zanim zagadnięty zdołał się opamiętać, kolega pociągnął go za sobą w głąb izby; pełnej wyciewów alkoholu, ciemnej od gęstego dymu, który się w powietrzu unosił.

Bożejrzał się. Tak, było to miejsce, którego przysięgi był unikać, gdy raz pewnego odprowadzono go stąd napót przytomnego do domu. Mimo że był pijany, pamięta dotychczas wrazenie, jakie sprawił na żonie!

Julka! ta jego ukochana Julka, miast jak zwykle, zarzuciła mu ramiona na szyję, obrzuciła go pełnym wzgardy spojrzeniem... jednego nie wykreślił słowa!..

Zabolało go to niezmiernie, lecz zamiasł ją przeprosić, nazajutrz wyszedł, nie mówiąc do niej wcale. I od tej pory zmieniła się wiele, — znikł wesoly uśmiech z jej twarzy, jakaś tępa ponurość zajął jej miejsce. Bo gdyby było raz tylko! ale nie! — niestety — od tej pory nie było prawie soboty, by wracającemu z wypłaty do domu nie zatrzymał który z kolegów i niemając go już w kieszeni grosza puścił dopiero do domu.

To też znikł względny dostatek, na który tak usilnie oboje pracowali, ustąpił szczerze rozmowy, choć nie wygasło jeszcze uczucie, które do tej pory tak silnie gorzało w oboju.

To też w chwili, gdy wtrzymany zdawał sobie jasno sprawę z położenia i grozącej im ruiny, doznawał bolesnych wyrzutów sumienia, które go pozabawiały dawnego spokoju, a nawet nadwładziały zdrowy jego dotychczas organizm. Przysięgał wtedy, że nie pozwoli więcej zabrać się do drogi.

Lecz koledzy, mieniący się przyjaciółmi, jak i ten, naprzeciw którego siedzi

obecnie, umieli tak zrećnie zyskać jego miękkość charakteru, jego brak silnej woli, że i teraz siedzi nie mając dość siły, by powiedzieć, co myśli. Stuchają jak przez sen, słów, które dźwięczą mu jak brzęczenie muchy!

No i czemu nie odpowiadasz, Bolku? — wyrwał go z zadumy: hej tam! podać parę kieliszka i czystej Bolek, no! zając robaka, co cię gryzie. Na frasu-niek dobry trunku!

Tracił się kieliszkami i wkrótce zasepiona twarz Bolka ożywiła się, a głos coraz więcej doniosły dawał się słyszeć: — „Hej dobra nasza, a cóż to, czy ja to gorszy?.. podać tam jeszcze!..” I tak minęły długie już godziny... szła kolejka za kolejką. Naprzód Julka oczekiwiała mężal—myśląc, że dotrzyma danej obietnicy i powróci, i jak dawniej, wprost z fabryki do domu.

Znużona długim oczekiwaniem zasnęła i zerwała się ze snu dopiero nad ranem, usłyszawszy za drzwiami kłopotliwy i natarczywe dobijanie się:

— Idę — a otwórz tam! ty spiszą a ja dopiero z roboty przychodzę.. i posypał się grad wymysłów i ponowne dobijanie.

Teraz kobieta, widząc, że powraca jej małżonek z ponurym blyskiem w oczach otworzyła drzwi, w których dawniej z taką radością witała ukochanego Bolka! Dziś wskazała mu tylko na śpiące w kolebce niemowlę z cichym lecz bolesnym wryztem: „ty w knajpie, a my tu z głodu pomrzemy—ostaniam się zmieniam złotówkę, gospodarz wyprowadził się kazał bo mieszkanie nie płacone.

Lecz Bolek niezdolny do przytomnego zdania sobie sprawy ze swego i swej rodziny położenia, runął jak martwy na ziemię.

Kto winien, iż zszedł z drogi wytkniętego obowiązku i tracił grosz na potrzeby żony i dziecka przeznaczony?.. Kto winien, że życie stracone tych trojga?..

— Kto winien?!

Michałina Makowska.

Częstochowa, 16—2—1912 r.

Z sądu okręgowego.

W dalszym ciągu kadencji sąd okręgowy piotrkowski w następującym komplecie: C. A. Szestakow (przewodniczący), M. P. Rogozin i W. I. Truskowski, członkowie sądu, oskarża prokurator Bachajewar sądził sprawę:

4) Andrzej Stanka, lat 26, właściciel fabryki pilników mieszka. Zawiercia i Tadeusza Rabsztyna, lat 25 b. mieszka. osady Dąbrowa Górnicza, oskarzonych z 13 i 1657 art. kod. kar. Stanek wydał 2 weksle po 100 rubli nieakiej Łapińskiej, ciotce Rabsztyna, i namówił tego ostatniego, żeby wyłudził od niej te weksle, obiecując mu za to 60 rub. Rabsztyn udat się do ciotki, która była niepiśmienna i namówił ją, żeby mu dała weksle, a on pokaze znajomemu

Klemens Iredale nie przyszedł dnia tego; krótka ta zaś zwłoka najniższą dla Wilny stanowiła ulgę.

Gdy nazajutrz za to wprowadzony został do salonu, gdzie miss Lascelles, pod nieobecność pani Davenant, nowej próbowała piosenki, zerwała się ona od fortepianu, i z udanym okrzykiem zadowolonia, z wyciągniętą rączką szybko postąpiła na przód. Na środku dopiero zatrzymała się, i jakby spozstrzegłszy niewłaściwość, okazywania tak jawnie swoich uczuć, dłoń na dół opuściła.

W oczach doktora błysnął wyraz tak namiętny, iż Wilna, pod wrażeniem wstrętu, przystoniała powieki. Pomimo to jednak, pozwoliła, aby, poprowadziwszy ją ku kanapce, sam obok niej miejsce zajął.

Jakim sposobem znalazłeś pan z rana czas na odwiedzenie mnie? — spytała, delikatnie paluszek swe z uscisłku jego usuwając.

— Stworzyłem go — odparł tryumfująco. — Nie mogłem nie widzieć pani — dłużej; czy gniewasz się za to niespodziane przybycie?

— Gniewam się? Och, nie!

I odwróciwszy głowę, jakby dla ukrycia rumieńca i pomieszania, powstała, a przeszedłszy do kominka, wspaniała się w zamysleniu o gżem: jego, poczem, zwróciła nagłe do doktora, dodając:

— Czy wiesz pan, iż ośmielił się być tu wczoraj?

(d. c. n.)

Gorzka Nagroda.

POWIEŚĆ.

(Dalszy ciąg).

— Dziś już żadna nie dziwi mnie nikczemność — westchnęła Wilna. — Choć, czas ci na spoczynek; ja muszę obmyśleć sposób zobaczenia się z Wincentym.

— Czyż nie mógłby przyjść tutaj? — podjęła Maggie szybko.

— Niepodobna! Zbyt znana jest osobistością, aby nie ściągnąć na siebie uwagi; wgląd zaś na moje dobre imię nie pozwala, by się przekradła do domu w tajemnicy.

— Sądzę, iż wycieczki twoje, bardziej są jeszcze niebezpieczne — przestrzegala miss Westlake.

— Racja; może też wymyślić co innego. Raz jeszcze dobranoc. Ależ nie, nie pozwolę sobie nic pomódz. Oswój się raz z myślą, że jesteś moją przyjaciółką i powiernicą, nie służącą. Wiesz zresztą, że nie zostałam wychowana na wielką panią.

— Ucałowała serdecznie towarzyszkę i, zamknąwszy się w swoim pokoju, rozważała, w jak sposób zobaczyć Castelnau.

— Noc dobrą bywa doradczynią; nazajutrz z rana, ręka Wilny skreśliła następujący bilecik:

— Potrzebuję się z tobą — natychmiast zobaczyc. Przyjeżdż jawnie, ostantacyjnie nawet, dziś po południu i zażądaj widzenia się ze mną. Opowiem tamtemu, iż sądzę, że wypadek, zaszły w teatrze, wzruszył mię i przejednal, przyszedł raz jeszcze zapewnić mię o swej niewinności. Udam obruzenie na śmiałość twą i natręctwo, kilku zaś słowy zmyle ślad zupełnie. Da nam to sposobność dłuższej i swobodnej rozmowy, a zarazem będzie mniej podejrzane nad moje samotne wycieczki. Czekam cię będą od trzeciej do szóstej”.

XXVII.

Z książką w ręku i myślą w dalekie biegnącą strony, Wilna Lascelles czekała nazajutrz na narzeczonego. Podwójne uderzenie dzwónka u drzwi frontowych przywołało ją dopiero do rzeczywistości. Odwróciła kartkę, a wiedząc, iż służący wejdzie na chwilę, w pozornem zatopiła się czytaniu.

W rzeczy samej, portiera rozsunęła się i lokaj z tacą w ręku zbliżył się ku otomance. Dziewczę wyciągnęło niebadałe rączkę i ujęło kartę wzywając, na widok jednak wrytego na niej nazwiska, brwi Wilny podniosły się ze zdumienia, na usta zaś wybiegło:

— Pulkownik Castelnau! Cóż to za śmiałość! Powiedz, że niema mnie w domu.

— Ten pan kazał oznajmić, że ma pilny i ważny interes.

pisarzowi, który objaśni czy one są dobre. Ciotka chętnie oddała weksle siostrzeńcowi, a ten oddał jej weksle bez podpisu, mówiąc, „niech ciocia nikomu tych weksli nie pokazuje”. Ciotka jednak nie słuchała rady „czulego” siostrzeńca i pokazała weksle sąsiadom, którzy objaśnili ją, o całej sprawie. Kobięcina pojechała do Dąbrowy do siostrzeńca, który ją jednak zbil i wyrzucił za drzwi. Zrozpaczona udała się do policji, która aresztowała Rabsztyną. Początkowo R. zapierał się, lecz przynął się wrzeszcze do winy.

Sąd Stanka u niewinni, Rabsztyna zaś skazał na 4 miesiące więzienia. Oskarżonego bronił adw. przys. Odefeld.

5) Jana Wyporskiego, lat 26, jego ojca Józefa Wyporskiego lat 53, matki Marianny Wyporskiej lat 48, oraz Bronisław Wyporskiej lat 26, żony Jana W., oskarżonych z art. 271 i 286 kod. kar. (o opór władzy).

W 2 święto wielkanocne 1909 r. o godz. 9 wieczorem, do mieszkania oskarżonych, mieszcz. się w osadzie Żarków w pow. bełżańskim wkroczyła straż karczemna oraz strażnicy celem poszukiwania kontrabandy. Przybyłszy znaleźli jakąś blaszankę, w przekonananiu, że zawiera pruska okowite.

Wyporscy nieco podczmieleni wyrwali im blaszankę. Sąd skazał Jana Wyporskiego na 1 miesiąc, Mariannę i Bronisławę Wyporskie na 3 tygodnie aresztu. Józefa Wyporskiego sąd u niewinni. Oskarż. bronił adw. przys. Kowkowski.

6) Bronisława Orłowskiego, lat 20, oraz Romana Michniewicza, lat 19, mieszkańców Częstochowy, oskarżonych z art. 13, 1 cz. 16g5 oraz 169, 5, 8, i 170 kod. kar.

13 sierpnia r. z. oskarżeni w kaplicy M. B. na Jasnej Górze, mieszkańcy wsi Cianowice, w pow. Olkuskim, przybyliem z swoją kompanją wyciążnłą portmionetkę zawierającą 1 rb. 15 kop. Michniewicz przyznał się do winy, Orłowski zaś nie. Sąd skazał Orłowskiego na 6 miesięcy więzienia, Michniewicza zaś tylko na 4 miesiące.

CHINY.

Delegaci rządu nankińskiego spodziewani są w Pekinie dziś, gdzie spodziewani są również delegaci z różnych prowincji dla rozstrzygnięcia sprawy co do rezydencji rządu tymczasowego. Istnieją dane, że stolicą zostanie Pekin.

Minister wojny Wansziczon otrzymał dysmisję z powodu choroby, miejsce zaś jego zajął Duaciczu, generał-gubernator prowincji Chubej i Chunań. Daotaj otrzymał rozkaz od gubernatora giyński, żeby wypuścić na wolność wszystkich aresztowanych rewolucjonistów i w przyszłości ich nie aresztował.

W bitwie w pobliżu Szicho rewolucjonści stracili 20 poległych i 60 ranionych, cesarscy ponieśli straty znacznie większe i ustąpili ku Szicho, pozostawiając na polu bitwy 4 działa.

TRIPOLIS.

Prasa włoska, pisząc o entuzjastycznej manifestacji podczas ostatniej sesji parlamentu, z powodu dekretu o wcieleniu Tripolitanii i Cyrenajki do państwa stwierdza, że manifestacja dowodzi ścisłej łączności całego narodu przez usta jego przedstawicieli, z armją i rządem. Podobnego entuzjazmu nie było od czasu otwarcia pierwszego parlamentu po zjednoczeniu Włoch.

Prasa konkluduje, że dzień wczorajszy jest zwycięstwem ducha patriotyzmu i dowodem zaufania w wielką przyszłość dziejową.

Jedynym członkiem parlamentu włoskiego, głosującym przeciw dekretowi aneksyjnemu, był socjalista Ciccotti.

Na posiedzeniu gabinetu tureckiego obradowano nad represjami ze strony rządu wrozie, gdyby flota włoska rozpoczęła akcję wojenną na morzu egiejskim i czyby w takim razie nie należało uważać wszystkich poddanych włoskich, znajdujących się w Turcji, za jeńców wojennych.

Samobójstwo w kościele.

Do kościoła św. Polikarpa w Lugdanie weszła onegdaj, gdy świątynia była prawie pusta, kobieta, itcząca około lat 30-tych, i stanąwszy przy wejściu do kościoła, obok chrzcicielcy, wyłała na głowę i ubranie „butelkę benzyny,

poczem podpaliła się zapalką. Na wszechny alarm rzucono się do gaszenia tej żywej pochodni, ratunek jednak okazał się bezskuteczny.

Samobójczyni zmarła po kilku minutach strasznych cierpień. Jak przypuszczają, była to obłąkana, zbiegła z prywatnego zakładu dla obłąkanych w Villeurbanne.

Spółka mleczarska w Częstochowie.

(Z zebrania organizacyjnego).

Wczoraj, w godzinach popołudniowych w salonach Częst. Stow. Kupców, odbyło się posiedzenie organizacyjne, zawiązujące się w Częstochowie „Spółki mleczarskiej”.

Do celu stanęło 41 ziciłian. Nadto widzieliśmy reprezentantów Kruszyny, Ostrowy, Złotego Potoka i Kamienicy Polskiej osobie dzielnego pracownika na niwie ojczystej ks. Sędzimira.

Zaigali posiedzenie p. Antoni Janowski, dyr. Częst. Stow. Rolniczego, wyjaśniając cele zebrania oraz i to, że inicjatorem założenia „Spółki mleczarskiej” jest p. Kobierzycy.

Za stołem przydziałnym zasiędl pp. Lohman (przewodniczący), A. Michalski i B. Schweizer (asesorowie). Pióro trzymał p. Szednicki.

Pod dyskusję poddano statystyczne dane (obrót mleczny na rynku częstochowskim), przedstawione przez p. Szednickiego oraz referat p. Skibińskiego, technika z Tow. A. Nobel, który przedstawił stronę techniczną urządzeń do oczyszczania mleka itp.

Obecny na posiedzeniu, jak wspominaliśmy powyżej ks. Sędzimir przedstawił projekt założenia fabryki wyrobów galanteryjnych (grzebieli, szpilek, klamerki itp.) z t.zw. casuinu, tj. z odpadków celem przysporzenia małorolnym pracy a tem samym i zarobków—co osłabi wychodźstwo i zaradzi braku robotnika rolnego u nas.

Istnienie jednak tego nowego warsztatu pracy zależne jest od powstania spółki mleczarskiej, sprawa ta więc chwilowo została odłożona na później.

W dyskusji nad powyższymi wnioskami zabierali głos pp. Święcicki, Biedrzycki, Janowski i Szednicki.

Zebranie uchwaliło wybrać specjalną komisję celem zbadania sprawy spółek mleczarskich oraz podjęcie spraw organizacyjnych, które następnie będą przedstawione ogólnemu zebraniu.

Do komisji tej weszli: p. p. Kobierzycy, A. Janowski, Szednicki, A. Michalski, Jan Zaremba, A. Zalewski i F. Wuensch.

Po obraniu komisji, na wniosek p. Michalskiego, obecni wskazali cenę mleka (loco obora) a to dla łatwiejszego orientowania się rzecznej komisji w przyszłych pracach.

Na tem zebranie zakoficzono. (st. z.)

Kafle i roboty zdunskie L. Nieprzecki i H. Federowicz w Częstochowie Teatralna 24. telefon 321.

KRONIKA

— Wiadomości kościelne.

Dyspensza Wielkopostna w tym roku jest stosowana w tej rozciągłości, jak w roku ubiegłym, a więc katolicy są obowiązani powstrzymać się od pokarmów mięsnych we wszystkie srody, piątki i soboty całego wielkiego postu — w jeden tylko Wielki Piątek mają się powstrzymać nawet i od użycia nabiału i jaj.

W niedzielę i święta wolno spożywać mięso i kilkakrotnie na dzień. W poniedziałek, wtorek i czwartek tylko raz na dzień, przy innych zaś posiłkach w te dni można używać tłuszczów mięsnych—jako okrasny.

W niedzielę, o godz. 3 po południu w kościele św. Rodziny odprawiane będzie nabożeństwo zwane „Gorzkimi żalami” z kazaniem.

W piątki, o g. 6 i pół wiecz., odprawiać się będzie nabożeństwo, zwane „Drogą krzyżową” w kościele parafjalnym św. Zygmunta.

Co tydzień w kościele parafjalnym św. Zygmunta (w srody, czwartki i piątki) o godz. 6 i pół wiecz. odbywać się będą przez cały wielki post rekolekcje czyli przygotowania do spowiedzi wielkanocnej.

Za oddanie ostatniej posługi drogim zwłokom

ś. 7 p.

Juljana Pawła FRYBESA

Przyjaciołom, kolegom i znajomym, a w szczególności ks. Pastorowi Buze, za słowa pociechy p. p. Dreszer, Wrede, Sebowicz i Sulikowskim za wielką życzliwość, okazaną w naszym nieszczęściu składają serdeczne „Bóg zapłać”

Żona, dzieci i rodzina.

Spowiedź wielkanocna już się rozpoczęła od dnia 4 lutego i trwać będzie do Zielonych Świątek.

W kościele parafjalnym św. Zygmunta spowiadają kapłani codziennie rano od g. 7 do południa wszystkich zgłaszających się—w piątek od g. 6 wiecz. spowiadają się tylko kobiety, a w sobotę od godziny 6 wiecz. tylko mężczyźni.

Rekolekcje dla mężczyzn i kobiet w kościołach filijalnym imienia Maryi: Częstochowie odbędą się w 2 serjach: 1) od dnia 3—9 marca rb. i 2) od 10—16 marca włącznie.

Plan tych ćwiczeń: niedziela dnia 3 marca i 10 od g. 4 po poł. do 5 i pół po poł.; poniedziałek dnia 4 marca i 11 ćwiczenia od 8 rano do 10 i pół i od 4 pp. do 5 i pół.

Wtorek, środa, ten sam porządek co i w poniedziałek.

Czwartek 7 i 14 marca spowiedź w 3 kościołach: św. Zygmunta, na Jasnej Górze i w kościele imienia Maryi dla osób wiekowych i starych.

Piątek 8 i 15 marca (początek o g. 8 rano) komanja św., konferencja o g. 4 pp. Zakoficzona.

Dla kobiet ten sam porządek w drugiej serji od 10—16 marca włącznie.

Cwiczenia obejmują medytacje, msze św., rachunek sumienia, czytanie duchowne i konferencje, w których będą poruszone najżywotniejsze sprawy, dotyczące potrzeby duchowego odrodzenia.—

Na początek „Veni Creator”—na zakończenie „Te Deum”.

Uprasza się za pośrednictwem „Gońca Częstochowskiego” ogół inteligentny o punktualność—od niej bo zależy jest owoc powyższych ćwiczeń.

— Zebranie „Samopomocy” na Stradomiu.

Ogólne zebranie członków sklepu Stowarzyszenia „Samopomoc” przy fabryce „Akc. Tow. Stradom” odbędzie się dziś w niedzielę, 25 bm. o g. 3-jej po południu w poczekalni fabrycznej.

— Zebranie „Pomocy”

Dziś, w niedzielę d. 25 bm. o godz. 2 po poł. w sali przy fabryce Peltzer i Syn odbędzie się ogólne zebranie członków Stowarzyszenia spozycowego „Pomoc”.

— Ogólne zebranie „Przezorności”

Założycielki Częstochowskiego Stow. kobiet pracujących na siebie pod nazwą „Przezorność”, stosownie do par. 9 ustawy, podają do wiadomości członków Stowarzyszenia, iż dziś w niedzielę 25 bm. odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia slug „Wzajemna Pomoc” (ulica 7 Kamienic nr. 9.) o godzinie 4 po poł. pierwsze ogólne zebranie, według następującego programu:

- 1) Wybór przewodniczącego zebrania ogólnego, 2) odczytanie statutu Towarzystwa, 3) zdecydowanie utworzenia przytulku i pracowni, 4) wybór członków zarządu i komisji rewizyjnej i 5) wnioski członków.

— Ze Stowarz. Rzem.-Przem.

Wyznaczone na 14 b. m. radzycyjne ogólne zebranie członków stowarzyszenia w sprawie budowy własnego domu nie doszło do skutku z powodu niedosć licznego przybycia na nie członków.

Zebranie odbędzie się wobec tego dzisiaj d. 25 bm. o g. 3 po południu.

— Zebranie szewców.

Dziś, w niedzielę, w sali Magistratu, odbędzie się zebranie majstrów cechu szewskiego dla wyborów starszych cechu, na miejsce ustępującego z powodu słabości zdrowia p. Torgoskiego.—Również będą omawiane i inne sprawy cechu, oraz przeprowadzone wywołiny na czeladników i zapis ucni na praktykę.

Uprasza się o jaknajliczniejsze przybycie na zebranie punktualnie o godz. 2 po poł.

— Z Tow. abstynentów „Przyszłość”

Dziś, w niedzielę dnia 25 bm. punktualnie o godzinie 4 po południu odbędzie się zwyczajne zebranie członków i kandydatów Tow. „Przyszłość”.

Zarząd Oddziału za naszym pośrednictwem uprasza o liczne przybycie.

— Zebranie Mrzygłodzkiego Tow. Poż. Oszczedn.

Doroczne Walne Zgromadzenie członków Mrzygłodzkiego Tow. Pożyczkowo Oszczędnościowego odbędzie się w niedzielę d. 10 marca 1912 r. o g. 2 pp. punktualnie w mieszkaniu Tow. w Mrzygłodzie.

— Zebranie członków Stow. kupców polskich w Częstochowie.

Zarząd częstochowskiego oddziału warszawskich Stow. kupców zawiadamia za pośrednictwem naszego „Gońca Częstochowskiego”, że dziś, d. 25 lutego, o godz. 4 po południu, odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia (3 Aleja nr. 54) doroczne ogólne zebranie członków oddziału (§ 28 lit. a. Ustawy) przedmiotem obrad którego będzie:

- 1) Wybór przewodniczącego ogólnego zebrania oraz 2 asesorów.
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania oraz bilansu oddziału za r. 1911.
- 3) Zatwierdzenie budżetu na r. 1912 (§ 31 i. a. Ustawy).
- 4) Wybór członków zarządu, komisji rewizyjnej, komisji arbitrow, oraz komisji balotującej i wszelkich organów przez zebranie ogólne ustanowionych (§ 31 i. b. Ustawy), wobec zrzeczenia się owych organów swych mandatów.
- 5) Rozpatrzenie wniosków zarządu o środkach, które wpłynęłyby na ożywienie działalności Stow.
- 6) Wolne wnioski Stow., które stosownie do § 14 i. c. Ustawy winny być przedstawione zarządowi na 10 dni przed terminem ogólnego zebrania.

— Zebranie majstrów cechowych.

W srody, dnia 28 b. m. o godzinie 7 wiecz. odbędzie się w lokalu Stow. Rzem.-Przem. zebranie majstrów cechowych w sprawie Kursów Wieczorowych. Ze względu na ważność sprawy Zarząd Stow. prosi pp. majstrów za pośrednictwem naszego „Gońca Częstochowskiego” o jaknajliczniejsze i punktualne przybycie na to zebranie.

— Budowa nowego szpitala.

Zwołane na wczoraj przez ks. Awaliowa do Magistratu zebranie w sprawie budowy nowego szpitala, rozpoczęte około godz. 9 wiecz. skończyło się po godz. 11, preto sprawozdanie z niego szczegółowe podamy w numerze jutrzejszym.

— Wieczór muzyczny w Stow. „Im. Moniuszki”

W przyszłą niedzielę 3 marca w miłej salce Stow. rzemieślniczego „Im. Moniuszki” odbędzie się wieczór muzyczny, którego program wypełnią popisy sił amatorskich z pośród członków Stow. W bilety po zwykłej cenie zapoatrnywać można się z wczasu w kancelarji Stowarzyszenia.

— Z Rautu szkoły p. Z. Wigurskiej.

Wynik finansowy zabawy urządzonej w sobotę 17 bm. na rzecz szkoły przedstawia się, jak następuje:

Dochód rb. 220.— Rozchód rb. 146.— Czysty zysk rb. 74, które zapisano na rzecz szkoły.

Czuj się w obowiązku podziękować w imieniu p. Z. Wigurskiej, wszystkim tym którzy wzięli udział w zabawie, a mianowicie: pp. Wasilewskiej i Bartelskiej; Ciesielskiemu, Luboińskiemu i Pawińskiemu, uczniowi Matuszynowi, nadobnym pannom: Kostrzewskiej, Oczko, Gawlikowskiej i Tabaczynskiej, które nie szczędziły zabiegów przy rozprzedaniu biletów i uświetnieniu zabawy; również szczerze podziękowanie profesorowi naszemu p. Wyrzynowiczowi za

światłe prowadzenie chóru szkolnego i całego towarzystwu częstochowskiego za stawienie się tak licznie na zabawę i poparcie tak szlachetnego celu, jak wpisy szkolne.

Bo też w Częstochowie wpisy szkolne to plaga, to bolączka wszystkich szkół prywatnych.

Dla przykładu nadmienię, że w szkole p. Wigurskiej niedobory za naukę biednych dzieci, oraz w znacznej części zaległości u osób względnie zamożnych do dnia dzisiejszego, przewyższają 900 rb., przyczem między kilkuletnimi dłużnikami szkoły są tacy, którzy, umiświeczy potem swe dzieci w gimnazjum, — najregularniej wnoszą tam wpisy, natomiast na opłacenie należności za naukę, pobrąną w szkole p. W. — pieniędzy nie mają.

Zbrane więc kilkadziesiąt rubli stanowiąc z ledwie jedną piątą część ogólnej zaległości, chociaż w części pokrywają niedobory i przynoszą ulgę przedewszystkiem rodzicom prawdziwie niezamożnym, pragnącym kształcić swe dzieci.

A. Pozdrowiński.

— **Teatr w „Ognisku Robotniczym”**.
Dziś, w sali „Ogniska Robotniczego” na rzecz tegoż Stowarzyszenia odbędzie się przedstawienie amatorskie. Afisz zapowiada dwie jednoaktówki: „Złodziej” H. Morozowicza i „Po drodze” M. Gawałowicza oraz komedię w 2 odsłonach „Nieboszycy z urojenia”. W przerwach muzyka Rezlera.

Początek widowiska o g. 5 i pół po poł. Biletów w kasie Stow. można nabywać już od g. 4 pp.

— **Wieczornica literacka.**

Dziś, w niedzielę dn. 25 lutego o g. 6-jej wieczorem w lokalu Towarzystwa Szerzenia Wiedzy (Teatralna 13) odbędzie się wieczornica literacka, której program wypełni odczytanie utworów Sienkiewicza.

— **Zatrzymanie kontrabandy.**

W bramie domu nr. 14, przy ul. Krakowskiej, policja zatrzymała dwu młodych „dzidzi” Jana Bonka, lat 20 i Izraela Fogla lat 14. Bonkowi odebrano 118 łokci materji na ubranie męskie, a Fo-

głowi 9 sztuk płótna na obrusy i firanki. Kontrabanda przedstawia wartości 150 rb. Przemyników osadzono pod kluczem.

— **Z porządków ulicznych.**

Dlaczego właściciel posesji przy ulicy Celnej p. L. T. nie nakaze swemu stróżowi, ażeby zmiatał codziennie chodnik, przed jego posesją? Przejsie od gmachu „Panoramy” do ul. Siedmiu Kamienic jest wprost męką dla publiczności.

— **Zab ludzki w chlebie.**

Przyniesiono nam do redakcji kawałek chleba, w którym był zab ludzki. Chleb kupiono w pewnym sklepie przy ul. Teatralnej, a pochodził on, jak się tłumaczy sklepikarz, z jednej z piekarni, mieszczących się w pobliżu redakcji naszego „Gońca”.

Ładne porządki.

— **Zatrzymanie złodziejk.**
Policja zatrzymała Mariannę Kopską la 37, b. służącą p. ... (ul. Mikulowska Nr. 12), która popełniła kradzież, oraz Mariannę Kamelę, za kradzież syfonów w sklepie przy ulicy Warszawskiej Nr. 10.

— **Systematyczna kradzież.**

Ze składu technicznego Ginsberga i S-ki, mieszczącego się przy ul. Dojazd Nr. 17, od dłuższego czasu ginęły różne artykuły techniczne. Zawiadomiono policję zajęła się odnalezieniem sprawców systematycznej kradzieży. Rewizory i cyrkul, Baran, odnalazł część skradzionych artykułów u Edwarda Chrzęszcza, byłego monteru w firmie Ginsberg i S-ka, oraz u Franciszka Krawczyńskiego; obydwaj zamieszkali w tym samym domu przy ulicy Dojazd. Skradzione rzeczy przedstawiają wartość 250 rb. Chrzęszcz i Krawczyński zatrzymani.

— **Znalezione rzeczy.**

Policja zatrzymała żydówkę, od której odebrano futro z siwym kołnierzem, marynarkę, rajtzygo sportowe i koldrę. Rzeczy te są do odebrania w kancelarji II cyrkulu.

— **Echa zbrodni.**

W związku z zabiciem w Łodzi handlarza dewocjonaljami, Franciszka Eigen-

felda, o którym donosiliśmy, aresztowano w Łodzi, zamieszkałego w domu, w którym była popełniona zbrodnia, Jakóba Krzyzanowskiego, oraz dwu handlarzy z Częstochowy, którzy przyjeżdżali do Eigenfelda z dewocjonaljami.

— **Wieczór A. Sokoliczówny w Zawierciu.**

Dziś, w „Domu Ludowym” w Zawierciu odbędzie się wieczór poezji polskiej Antoniny Sokoliczówny, utalentowanej częstochowianki, artystki sceny lwowskiej.

Będzie to zarazem ostatni występ sympatycznej artystki przed wyjazdem zagranicę na tournée artystyczne.

W dniu 10 marca p. Sokoliczówna wystąpi w niedzielę, następnie uda się do Monachium, Zurychu, Fryburga, Genewy, Liege, Antwerpji, Lipska, Bernu i t. inych.

Podróż tę odbędzie p. Sokoliczówna na zaproszenie Stow. Młodzieży postępowej celem wzięcia udziału w wieczorach Krasieńskiego.

— **Teatr „Paryski”**.

Od wczoraj w teatrze „Paryskim” prócz estetycznych zdjęć kinematograficznych, nad program popisuje się duet komiczno-muzykalny w kapitalnie tresowanymi psami.

Z obrazów na wyróżnienie zasługuje „Zemsta Licynjusza”, „Ona przejrzała” i „Jermak” zdjęcia z natury.

— **Z „Odeonu”**.

Ostatni program milego teatryku kinematograficznego zasługuje na szczególną uwagę, zwłaszcza obrazy: „Bitwa”, „Sąd umierającego” i „Porwanie”. Oklaskują też bywalcy „Odeonu” miłą beneficjentkę środową, p. Kwiatkowską w komedji „Flegmatyk”.

— **Z „Komety”**.

Wczoraj w teatryku kinematograficznym „Kometa” rozpoczął występ znany ze sceny teatru Paryskiego (przed par. laty) a ostatnio z „Odeonu” pan Stefan Szosland, dając przez pierwsze 3 dni do poniedziałku włącznie arcyważną jednoaktówkę pt. „Ostatnie dwa ruble”.

Pan Szosland w tych dniach wyje-

żdza do Warszawy w celu zaangażowania nowych sił dla „Komety”.

TELEGRAMY.

Katastrofa łódzkiej podwodnej.
Londyn 24. Łódź podwodna nr. 45 osiadła na mieliźnie niedaleko portu w Southampton. Pomimo silnych uszkodzeń wypadku z ludźmi nie było.

Cyrk utonął.
Budapeszt, 24. Pomiędzy Zemblinem i Panczewem podczas przeprawy przez Dunaj cyrk wędrownego ze zwierzęciem, skutkiem kry na rzecze, przewrócił się trzy promy. Utonęło 3 ludzi i wszystkie zwierzęta.

Pożar fabryki.
Łódź 24. W nieruchomości fabrycznej Kwasińskich przy ul. Karola nr. 21 wynikł groźny pożar w 4 piętrowe oficynie, dzierzawionej przez Juljusza Rosenthala na przedzajnie. Cały gmach ten mimo ratunku strazy spłonął doszczętnie, przyczem spaliło się kilka samoprzędnic i kilkanaście innych maszyn przedzajnianych.
Siraty dzierzawca podaje na rb. 100 tys. Fabryka ubezpieczoną jest w 4 towarzystwach, spalona zaś jej część zatrudniała 100 robotników.

Katastrofa w tunelu.
Nowy Jork 24. W tunelu Hoosac (najdłuższy w Ameryce tunel) na linii kolejowej Boston-Albany spotkał się pociąg osobowy z towarowym. Zderzenie było tak silne, że natychmiast wybuchł ogień, którego płomienie, ogarnawszy tunel, uczyniły niepodobnym dostęp w celu ratunku. Władze bezpieczeństwa wątpią, czy dotarcie do samego miejsca katastrofy możliwym będzie przed upływem kilku dni. Dotychczas stwierdzono śmierć 4 osób; 17 wagonów zdruzgotanych.

Ofiary.

Ofiary z ur. 54 powinny brzmieć: Zamiast wieńca na grób śp. Juliana Frybesa składają: na Salę Zajęć Marja Boglewska rb. 3, Janina Witanowska rb. 3. Na Tow. Dobroczyńności składa G. rubli 1.

ZAGADKA I ROZWIĄZANIE

Wobec zbliżającego się sezonu **wiosennego**, a co za tem idzie konieczności zaopatrzenia się w najniezbędniejsze materiały na suknie, kostjумы, bluzki, spódniczki i t. p., wielu Paniom nasuwa się pytanie, gdzie owe zakupy porobić. Ku zupełnemu zadowoleniu **gustu, praktyczności, elegancji i ekonomji** W odpowiedzi na to, bądź co bądź, trudne pytanie pozwalamy sobie przypomnieć Szanownej Klienteli nasz

Magazyn bławatny

p. f. J. Cholewicki & J. Janowski

ALEJA II № 23,

w którym, przy obecnym wielkim wyborze nowości sezonowych, wełnianych, bawełnianych jakoteż w dziale towarów białych wszystkie Sz. Panie będą w możności potrzebne rzeczy, z uwzględnieniem wyżej wymienionych warunków: gustu, praktyczności, elegancji i **ekonomji**, nabyć.

TEATR MIEJSKI KINEMATOGRAF PARYSKI
II Aleja № 19. Urządzone według najnowszych wymagań. **Telefon 334.**

Program od Soboty 24 do Wtorku 27 Lutego włącznie.
Lodowicz „JERMAK” (natura) | Złodziej przez konkurencję (kom.)
Zemsta Licynjusza (dramat) | Odmęt grzechu (dramat)
ONA PRZEJRZAŁA (dramat) | Ekspres mknie za latającym biplomem

Nowość! Nad program: Nowość!
występ P. p. SCHEFFEROTR
Komiczno-muzykalnego duetu.
Atrakcja! MUZYKALNY PIES

TEATR ODEON „W. Krzezińskiego”
II Aleja № 43. **TELEFON № 4-77.**
Najstarszy w Królestwie

Program od Soboty 24 do Wtorku 27 Lutego r. b. (włącznie.)

BITWA (Epizod z wojen ameryk. Arcydziało kinematograficzne). | **Perwanie** (Prześliczna idylla ze „starych dobrych czasów” w kol.)
Sąd umierającego (Wspaniały dramat). | **Gontran** na wywiadzie u gwiazdy scenicznej (komiczne).
Islandja (zdjęcie podróznicze w kol.) | **KRÓL LASSO** (Z natury).

Na scenie: „**FLEGMATYK**” Komedja w 1 akcie. Reżyser W. Kisielewski.

W poszełalni „Fotoplastykon”, w którym: Wycieczka do Paryża.
UWAGA! W każdy Wtorek od 4-6 specjalne przedstaw. dla dzieci i młodzieży.

Teatr Kinematograf
„KOMETA”
II Błoga Nr. 38. **Telefon № 497.**

Program od Soboty 24 do Poniedziałku 26 Lutego
Nadzwyczajna sensacja. Nowość!
przygody **Szerloka Holmesa**
(wspaniały dramat w 2-oh częściach)
Tygodnik Pathé (natura)
Romans Markizy (komiczne).

Nad program: występy
STEFANA SZOSLANDA
OSTATNIE 2-a RUBLE
Arcy wesoła komedja w 1 akcie.

M
H
P
C
P
J
B
Alej
Częs
Eg
POL
Prz
B.
W
S
D
w
a
18 Kwie
cie się
ska. Bu
Słizza
Ni
ukocze
clubno
ankres
szko
Os

Dr. Z BEM
 III Aleja Nr. 53, m. 6 vis à vis apteki
 B. Niemierko.
 Powrócił i przyjmuje chorych codziennie od 8-9 rano i od 3-5 pop.
 Choroby wewnętrzne, dzieci i weneryczne. Stosuje podskórne i warożynne wstrzykiwanie Salvarsanu (NATA 606).
 2054

Na spłaty miesięczne.
Baczyński Dzieje Polski Bandurski Jadwiga
Rzepecka Ojczyzna. Poleca:
Księgarnia M. LIPSKIEJ bez filji
 w Częstochowie, Aleja № 23. Telefon 366.

Dr. Paweł BRONIAŁOWSKI
 Nogi-Rynek Nr. 3. — Telefon Nr. 34.
 Choroby skórne i weneryczne.
 Przyjmuje od 8-10 r. i od 3-6 p.p.
 Panie od 2-3 po południu. — Stosuje wstrzykiwanie wosrodziny Salvarsanu (NATA 606).
 Popierajmy przemysł swójki Chrześcijański.

RESTAURACJA W. ŚWIDERSKIEGO
 została przeniesiona z Alei II-ej Nr. 26. do nowo-urządzonego lokalu pod **teatrem Aleja II Nr. 19 dom W-nej pani Zapalkiewicz**
 Wydaje codziennie: Śniadania i Kolacje (à la carte), oraz od godziny 12 do 4 obiady po kopiejek 40, w Niedzielę, Wtorki i Czwartki flaki garnuszkowe po 20 kop.
Wieczorem słynny kwartet Władysława KWIATKOWSKIEGO.
 0129 Z czem się poleca: Szanownej Publiczności **M. Świderska.**

J. SKALMIERSKI
 BIURO TECHNICZNE
 w Częstochowie.
 Aleja II Nr. 22. Telef. 112.

Instalacje elektryczne. Artykuły techniczne i elektrotechniczne na składz e. **Coriolit** najtańszy najpraktyczniejszy trwały materiał do krycia dachów; nie wymaga konserwacji, jak papa smołowa; lekki; ogniotrwały; bezporównana lepszy od innych podobnych fabrykatów. **Linoleum** w wzorami na wskroś; pozostaje bez zmiany rysunku i koloru do zupełnego zdercia.
Lampki elektryczne „Jota” przewyższające trwałością i nieporównanem światłem wszystkie inne.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEZBIARSKO-KAMIENIARSKI I SZTUKATORSKI
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI WYKONYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE.
 Częstochowa III Aleja dom własny Egzystuje od r. 1887 Telef. 260.
 Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu. CENY NAJPRZYSTĘPNIJSZE.

Tow. Akc. Zakładów Ceramicznych Dzielwski i Lange w Warszawie.
 Fabryki: w Opocznie i Sławiąnsku. 24
 POLECA: posadzki, płytki terrakotowe i licówki, zwykle i glazurowane, cegłę ogniotrwałą. Zamówienia przyjmuje i podejmuje się układania posadzki:

Przedstawiciel: ZDZISŁAW RYLSKI, Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

B. Wiśniewski
 W CZĘSTOCHOWIE,
 Cerkiewna Nr. 11.

POLECA: **Najpraktyczniejszy Podarek** Imieninowy; Słubny — maszyny do prania „Cała para” JOHNA z piecykiem oszczędnościowym. Doprowadzona do największej doskonałości: Parowa maszyna do prania nie wymaga żadnych specjalnych urządzeń i nadająca się dla domowego użytku, dla Prań, Hoteli, Restauracji, Koszar, Szpitali, Ochron, Kamer Dezyn, fekecyjnych i t. d., oraz **Magle**, Wyzymaczki. **Nasady kominowe przeciwdymne**, zapobiegające zaczadzeniu, **Oszczędzające opa.** 1067

Oryginalne maszyny do szycia, The Kempisty-Kasprzycki Company
 Firma chrześcijańska.
WARSZAWA, Marszałkowska № 151.
Nadzwoycza okazja
 Sprzedaje po cenie hurtowej na raty i za gotówkę. Dobra noża maszynowego systemu od 36 rub., a ręczną od 28 rub. Zamówienia przyjmuje nasz informator-poborca.
 Skład w sklepie galanteryjnym W-go JANA KNETIGA, Aleja II dom Wł. Chętkowskiego. Częstochowa Tamże wielki wybór płyt gramofonowych i patheton. po cenie hurtowej,
 Potrzebni zdolni sprzedawcy i inkasenci. 0181

Zakład galwaniczno ślusarsko-mechaniczny
TEOFILA KOTARBY
 ul. Teatralna 16.
 Przyjmuje wszelkie przedmioty do niklowania, mosiężowania, miedzianowania i do posrebrzania Ceny umiarkowane. Robota solidna.

Dzwonki elektryczne z przyborami i tran leczniczy
 poleca Skład apteczny Aleksandra Hoffmanna Stary Rynek № 21.

Zakład Ślusarsko Mechaniczny
W. BAJER w Częstochowie, ul Teatralna Nr. 12. Telefon 3-57.
 Poleca rowery nowe i używane oraz części zapasowe, duży wybór po cenach niskich. Przyjmuje wszelkie reparacje, emalowanie, niklowanie i wynajmowanie rowerów. 0141

Przyjechał na czas krótki prof. **WACŁAW**. Przepowiada — przeszłość — teraźniejszość i przyszłość. Aleja II 35, parter. 0172
 Sklep z piwem do sprzedania. Zawoźcie dom Juszczyńskiego. 299
 Sprzedam sklep za bezcen. Szkolna 8. 304-1
 Do parowania Kuźnica Marjana. Wiadomość w sklepie p. Glinieckiego, Ogrodowa 59. w Częstochowie. 303-1
 Do sprzedania zaraz pracownia pończoch z urządzeniem, firmą wyrobioną klientela, z mieszkaniami lub bez. Wiadomość w Administracji Gońca Częstochowskiego, II Aleja 38. 301-3
 Potrzebny zaraz pomocnik ogrodnicy rutynowany do samodzielnego prowadzenia ogrodu owocowo-warzywno-kwiatowego Warunki od uzdolnienia. Oferty osobście lub piśmiennie. Sosnowie kwaciarnia „Flora”. 0171-3
 Potrzebny wspólnik do budowy domu. Blizsze szczegóły Pomorski, ul. Centralna. 306-3
 Sprawy karne i cywilne przyjmuję Porsd udzielać. Krakowska № 35. w Częstochowie. 305-5-1

L. NIEPRZECKI i K. FEDEROWICZ
 w Częstochowie, ul. Teatralna 34, tel. 321.
Fabryka kafli i wyrobów ceramicznych we Mstowie i w Prusioku. 0806
 Roboty zdumskie z gwarancją. Sprzedaż kafli hurtowa i detaliczna na miejscu i w fabrykach. Przedstawicielstwo „Multiplikatorów” ogrzewania patent Dr. W. P. Kłobukowskiego w Warszawie. **Wzory i koszt. na żądanie bezpłatnie.**

Fabryka mebli żelaznych
E. Kindermana
 Teatralna 26, gdzie róg domu zburzyli.
 Poleca meble żelazne własnego wyrobu jako to: łóżka, łóżeczka dziecięce, umywalnie, kolebki, wózki, krzesła ogrodowe i t. d. Przyjmuje odnawianie mebli żelaznych. 098

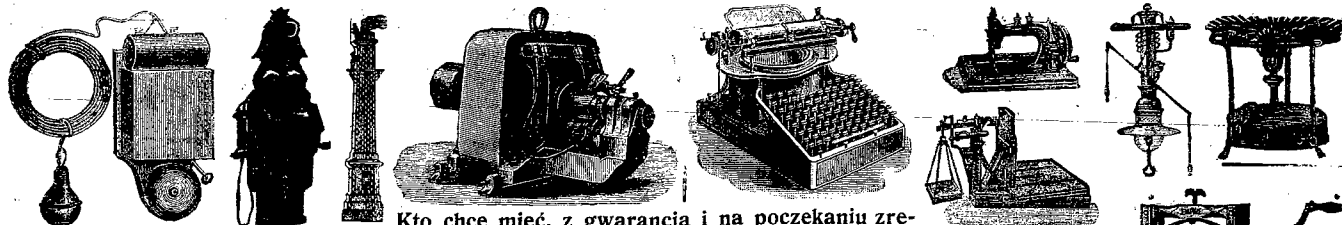
BRUSZKA z patentem
Aleksandra Kierocińska
 Udziela porad przyjmując zamówienia. **Noworadomsk**, ulica Krakowska dom po Najmowiczu. 256

Od 32 lat egzystująca mlecarnia **M. Owsiane**, II Aleja № 23, (przeniesiona została w tymże domu do lewej oficyny). Poleca znane z dobrego misko, śmietanę, sery, masło śmietankowe i solone. Wyborowe wędliny litewskie, grzyby suszone, ogórki i korniszony niekwaśne. Najlepsza musztarda na funty, chleb wiejski, miód i doskonale powidła śliwkowe, oraz rozmaite przetwory owocowe i produkty spożywcze. W pokoju oddzielnym przy młeczarni, także można dostać na porcję kawy; mleka i potrawy gospodarskiej w zakresie mlecarni wchodzącej 10 garny; mleka codziennie do odstąpienia po cenie hurtowej.
 Sprzedam 12 morg ziem ornej i oszczędzającej ze stodołą na murowanych filarach, blisko miasta przy drodze cena 3500 r, wiadomość Krzypce Franciszek Majter. 109-4-1
 Mały różnych najposzybszych parafek białych wykończone przedk Waltherndler Ogrodowa 20 249
 Place w różny punktach miasta do sprzedania, ewent. do wydzierżawienia. Tamże sklep z mieszkaniami do wynajęcia od Litewskiego. Wiadomość u J. Szpigla III Aleja 48. 25-6-1
 Dom przy ul. Władysława Nr. 20. Z powiększonym podwórzem sprzedam. Wiadomość Nowa 46. 0159
 Potrzebny Wspólnik Chłopski do Korzystnego interesu z gotówką od 3000-4000 rubli Wiadomość II aleja 23 m. 9 309
 Potrzebny fontowy z oddzielnym wejściem do wysejcia z obładami lub baz. Janogórska 22. róg Teatralnej. Stróż wazke 313

Tepl odcieki 0170
 Skład Główny S. Petersburg. Fontanka 95.
 Poszukuję siorty Stefani Mikolajewskiej, a może już dawno zamężnej która przed 25-ciu laty wyjechała z gub. Radomskiej w strony Sandomierskie. Zawiadomić wynagrodze. Częstochowa, Krakowska № 27, Stanisław Mikolajewski. 308-1
 Posiadam na Składzie własnego wyrobu. Dychy rżnięte i Kijejone Forniry i Kijejsty, rżnionych drzew oraz przyjmuję na Krzajęze do rżnięcia. Tamże posiada na składzie własnego wyrobu Drzewki Hametyczne i piecyki kuchenne blaszane ruszta. 1, 2, 4, 6, Ceny Fabryczne. Krakowska 22 Tel. Nr. 355. Częstochowa Białoski. 210
 Posiadam poszukuję roboty. Ul 7 Kamienic Nr. 11 m. 6 Pawłowski 311
 Sklep dewocyjny do sprzedania Z powodu wyjazdu. Ul Św. Barbary. № 4 Zbiokowska 313
 Magle elektryczne z motorem sprzedam tanio byle zaraz Aleja 39. 37-4-1
 Pracownia P. nczon nadbranie od 25 k. tania sprzedaż gotowych wyrobów własnych Aleja 29 parter wejście z bramy 318-1

Zawiadomienie.
 13 Kwietnia r. b. w Sądzie Okręgowym w Piotrkowie, odbędzie się sprzedaż bywego młyna parowego w Noworadomsku. Budynek solidnie zbudowany odpowiedni na fabrykę. Blizsza wiadomość na miejscu. 215-3-3

Pracownia Sukien Damskich
A. TUREK
 Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Klientele, iż ukooeczywszy Wyszszą Szkołę Krója W-nej H. Gnieńkowskiej, z chlubnym świadectwem przyjmuję wszelkie roboty wchodzące w zakres krawiectwa damskiego, powierzone roboty wykonywam szybko i dokładnie i akuratare kroję wykonywam. 194
 Ostatni Grosz № 3. dom W-go Bartnickiego.

Kto chce mieć, z gwarancją i na poczekaniu zreparowane powyższe przedmioty, niech odca lub też przyśle do

Zakładu Elektro-technicznego i fizyko-mechanicznego pod firmą „TRYB”

II-ga Aleja № 26, vis á vis Cukierni W-go pana Jackowskiego.

a napewno będzie zadowolony z dokładnego wykonania. Jako też instalacje oświetlenia Elektrycznego i naftowo-żarowego, nawijanie anków (bobin) nowe kolektory (lamela) montowanie Motorów gazowych, dzwonek, telefonów, pokojowych ostrzegaczy i zamków elektrycznych. Oraz zakładanie i kontrolowanie piornochronów. Reparaacja Manometrów, Wąkometrów, Barometrów, Ampermetrów, Voltometrów, narzędzi mierniczych Polifonów, aristonów, pozytywek, Wag setnych, dziesiętnych, stołowych i laboratoryjnych. Oraz zapalniczek kieszonekowych i wszelkich maszynek kuchennych

Wyższa Szkoła Kroju i Szycia

H. Gniewkowskiej

pod osobistym kierunkiem mistrzyni cechu warszawskiego i laureatki paryskiej akademii nagrodzonej złotym medalem w stolicy Francji

UL. DOJAZD № 5, I-sze piętro, front.

Na podstawie zdobytych w kraju i zagranicą zaszczytnych dyplomów uzyskała laureatka prawa prowadzenia szkoły w całym Państwie. W zakładzie odbywają się kursy teoretyczne i praktyczne. System ten wydoskonalony jest do tego stopnia, że krojone według niego ubranie żadnych nie wymaga poprawek. Instytucja ta tak bardzo pożądana i pożyteczna posiada stale wybór najwspanialszych fasonów form kopjowanych z żurnali, służąc zatem może wszechstronnie wskazywać komu do najnowszych wymagań mody. Kończącym wydaje się świadectwa, a co najważniejsza daje się do ręki by "utwierdzenie" zapewnione. Aby uprzystępnąć jaknajszerszym kołom nabycie tak donosnej i praktycznej wiedzy, wyższa Szkoła Kroju i Szycia urządziła prócz zwykłych nauk codziennych zbiorowe kursy dla biednych bezpłatnie.

892

Zdrowie jest najcenniejszym skarbem dla wszystkich!

Słynna w całym świecie

Herbata z gór Harcu

(Dr. Laszer's H rzec Gebirgs tee)

Zalecana przez najświetniejsze powagi lekarskie, zatwierdzona przez Departament Medyczny przy Ministerjum Spraw Wewnętrznych w Petersburgu jest jednym z najniebezpieczniejszych środków dla utrzymania zdrowia. Najpożytejszy przy uderzeniu krwi do głowy, hemoroidy, reumatyzm, cierpienia żołądka, i t. p., przywraca apetyt i prawidłowe trawienie. Działa skutecznie w wypadkach zapalenia płuc, influenzy i oboleryj. Cena pudełka rb. 1, pół pudełka 50 k. UWAGA: Każde oryginalne pudełko zaopatrzone etykietą. Jedyni reprezentanci na Królestwo Polskie i Cesarstwo: Józef Grossman, Warszawa, Sielska № 33a. Tel. № 184-44. Zamiejscowym wysyłamy za zaliczeniem od 1 rb., z doliczeniem na koszt przesyłki. Wstrzegamy się fałszykado i podrobionych etykiet. 0366

UDOSKONALONA PERFUMERIA

Towarzystwa „ST.-PETERSBURSKIE
TECHNO-Chemiczne
LABORATORIUM”

Perfumeria „AURORA” — woda toaletowa
Perfumeria „AURORA” — perfumy
Perfumeria „AURORA” — mydło
Perfumeria „AURORA” — puder

Sprzedaz detaliczna i hurtowa — Warszawa.
NOWY-SWIAT, 37

SPECYALNY SKŁAD SZKŁA APTECZNEGO FRYDRYCH I ZYSMAN

DAWNIEJ
M. ZERYKIER
w CZĘSTOCHOWIE I ALEJA № 2.
POLSCA flaszki do oliwy Niecejskiej po 85 kop. za kopę.
CENNIKI NA ŻĄDANIE BEZPŁATNIE. 107-3-1

Najlepszym źródłem

dla zaopatrywania się w towary kolonialno-spożywcze jest

Hurtowe Stowarzyszenie Rąpców Chrześcijańskich

„OBRONA”

w Częstochowie, I-sza Aleja № 10.
Towar na składzie zawsze świeży i w dobrym gatunku.

Wyłączna sprzedaż cukrów z pierwszorzędnych cukrowni Lublin i Milejów.

Wiadomem jest całemu światu,

że na PIEGI, PRYSZCZE, WAGRY, mokre i suche LISZAJE, KROSTY i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry, jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno- leczniczy, niech żąda rozpowszechnionego i uznanego przez powagi lekarskie

MYDŁA KŚ. KNEIPPA

z powyższą etykietą i napisem na każd. etyk. reprezentant. Bez tego podp. — fałszykaty. Po 40 k. kawałek sprzed. wszyst. apt., skl. ap. i perfumierji.

Reprezentant M. Niedźwiedz, Warszawa, Graniczna 6, tel. 51-07.

Towarzystwo Akcyjne Rzeźni Miejskich w Rosji

Warszawa, Krakowskie Przedmieście 5. Częstochowa, Rzeźnia Miejska.

POLECA:

- 1) Włosień tapicerski;
- 2) Krew suszoną;
- 3) Mączkę mięsna

Kupuje i sprzedaje skóry surowe, mokre i suche.

Do sprzedania dom i plac na dogodnych warunkach tanio w Częstochowie. Wiadomość Jasnogórska 18, wprost Teatralnej J. Polak.

Zbięta książeczka kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej № 3417. Łaskawy znalazca raczy zwrócić do Administracji Gońca. 302-1

Do sprzedania Dom w centrum Rakowa bez pośrednictwa Jasnogórska Nr. 18 Jan Polak. Częstochowie. 9-63

Kursy Berlita niemieckiego języka zbiorowe i pojedyncze. Szybko nauczam także nauka oraz francuskiego i angielskiego. Ceny miesięcznie 4 rub. dla biednych niższe. Kursy trwają 5 miesięcy. III Aleja 67. I piętro m. 3. 0169-1

Współotników rolnych sezonowych fabrycznych i kopalnianych, dostarcza kantor Służby w Częstochowie, ulica Teatra na Nr. 45 przy dawniejszej Herbkiej stacji, tamże są dwa wozy do sprzedania. 295

Z powodu wyjazdu sklep do sprzedania tanio. ul. Krakowska 22. 296

Do wynajęcia 3 pokoje umeblowane z osobnymi wejściami. Tamże plac do sprzedania. Aleja III Nr. 60. 298-3

Mleczarnia do sprzedania z powodu choroby ul. Stradomska № 28. 289-5-2

Zginął paszport Genowefy Kubienczej. Władcy gm. Grabówka now. Częstochowski gubern. Piotrkowskiej. Łaskawy znalazca r. a. c. zwrócić do Adm. Gońca! 293-2

Praktykant do składu aptecznego potrzebny. Oferty „siemenny” Administracji gońca. 274

Regiel do sprzedania. Szkoła 3. 283-3

Wiadomość Jasnogórska 18 w sklepie. 283-3

Sklep spożywczy do sprzedania. Teatralna 35. 286-7

Do sprzedania 6 móg ornej ziemi z zabudowaniami. Za cenę 2,100 rb. Wiadomość Blachownia u Ludwika Ujmy. 288-1

Pracownia „HYGIENA” Gossetów
Częstochowa, II Aleja Nr. 29. Telefon 478.
Zawsze na składzie i przyjmuję obstarunki na gorsety, biustaltery, pasy brzusne i higieniczne z różnych materiałów. Gosrecki „Ceintures” dla pań biuralistek, uczennic. Przerabianie starych gorsetów na modne fasony. reparaacja i pranie. Obstarunki na prowincję wykonywano się w ciągu 3-ch dni po otrzymaniu szczegółowej miary.

JASNEJSZONCA
ZAPRAWA 1. PODZÓG.
KRYWIA SZCZOTĘK.
NADAJE PIENIĄG TRWAŁY PŁOŚĆ.
SPRZEDAŻ W SKL. APT. I SKL. FARB.

— Żądać wszędzie —
KUPUJCIE CUKIERKI Tylko z udziałowej fabryki „PASIEKA” w Częstochowie, ulica Mała № 20.
— Żądać wszędzie —

Dwa mieszkania po 2 pokoje z kuchnią razem lub oddzielnie do wynajęcia od 1 Kwietnia może być stałajna wozownia i gara na śniano. Wiadomość ulica Nowa. 0145-2

REKOPISÓW NADESŁANYCH REDAKCJA NIE ZWRACA.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA PRZYJMĄJĄ:

KANTOR WŁASNY Częstochowa, II Aleja № 38, — w Zawierciu księgarnia p. Z. Hubickiej, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Rocznie rb. 6, półrocznie, rb. 3, kwartalnie, rb. 1 kop. 50, miesięcznie, kop. 50, wraz z przesyłką pocztowa, lub odnośnikiem do domów.

Warunki prenumeraty: Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego mie. s e; przed tekstem, k. 40 po tekście k. 15. obok tekstu (nad drukiem), 50 nekrologi k. 25 Drobne ogłoszenia po k. 3 za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20

Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 procent drożej

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI Drukiem F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie. Kierownik Literacki P. J. GALINSKI